

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Mfv.IV.10.013/2025/4.

A tanács tagjai:

Dr. Stark Marianna a tanács elnöke
Szolnokiné dr. Csernay Krisztina előadó bíró
Dr. Dzsula Marianna bíró
Dr. Pataki Árpád bíró
Véghegy dr. Szabó Zsuzsanna bíró

A felperes:

név (cím)

A felperes képviselője:

Dr. K. Kovács Dóra ügyvéd (cím1)

Az alperes:

név1 (cím2)

Az alperes képviselője:

Müller Ügyvédi Iroda (cím3; ügyintéző: Dr. Müller Tibor ügyvéd)

A per tárgya:

Közalkalmazotti jogviszony megszüntetése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

A felperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Fővárosi Ítéltábla 2.Mf.31.175/2024/7.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Fővárosi Törvényszék 1.M.70.838/2023/24.

Rendelkező rész

A Kúria a Fővárosi Ítéltábla 2.Mf.31.175/2024/7. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 127.000 (százhuszonhétezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Megállapítja, hogy az 585.690 (ötszáznyolcvanötezer-hatszázkilencven) forint felülvizsgálati eljárási illeték az állam terhén marad.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálati eljárásban irányadó tényállás

[1] A felperes 2021. április 1-től nevelő munkakörben állt közalkalmazotti jogviszonyban az alperessel, feladatait az intézmény központi speciális gyermekotthon részlegében látta el. Az utolsó időszakban a speciális2 csoport nevelőjeként dolgozott név2 vezetésével, a csoport növendéke volt név3 is. A felperes illetménye a közalkalmazotti jogviszonya megszűnésének időpontjában 488.077 forint volt.

[2] A felperes csoportja 2023. április 27-én az esztergomi gyermekotthonban szervezett „Vadvirág fesztivál” elnevezésű programon vett részt. A visszaúton név3 és két társa a vonatról leszállva megszökött. Az alperes mindhárom gyermek esetében körözési kérelemmel élt a rendőrség felé. név4 intézményvezető a következő nevelői értekezleten felhívta a kollégák figyelmét arra, ha a növendékek információt adnak magukról, vagy sikerül velük kapcsolatba lépni, ezt jelezzék az otthon vezetőjének.

[3] A felperes ezt követően kapcsolatba lépett név3val, a Messengeren keresztül üzeneteket váltottak egymással és egy alkalommal személyesen is találkoztak a név5 bevásárlóközpontban.

[4] A felperes 2023. május 19-én pénteken visszahozta az intézménybe név3t, akivel név2 csoportvezető a hétvége folyamán elbeszélgetett. A növendék elmondása szerint távolléte alatt folyamatosan tartotta a kapcsolatot a felperessel, az erről szóló üzenetváltásokat be is mutatta a telefonján. név2 az elhangzottakról tájékoztatta név6 otthonvezetőt, aki 2023. május 22-én a szokásos eljárásnak megfelelően meghallgatta név3t. A növendék megismételte a korábban név2 részére elmondottakat, bemutatta a Messenger üzeneteket, amiket név6 ki is nyomtatott. A meghallgatásról jegyzőkönyv készült.

[5] név4 intézményvezető név6ól szerzett tudomást az eseményekről, a szabadsága miatti hétfői távollétére tekintettel úgy rendelkezett, másnap a felperes jelenlétében tisztázni kívánja a történeteket. Emiatt név7 intézményvezető-helyettes a felperes beosztását úgy módosította, hogy a felperesnek a megbeszélésig munkát nem kellett végeznie.

[6] A felperes személyes meghallgatására 2023. május 23-án került sor név4 intézményvezető, név7 intézményvezető-helyettes és név6 otthonvezető jelenlétében. A

felperest tájékoztatták a név³ által a visszatérését követően elmondottakról, bemutatták a meghallgatásról készített jegyzőkönyvet, egyben utaltak a Messenger üzenetek tartalmára. Ez alapján a felekben az a meggyőződés alakult ki, hogy a felperes oly mértékben lépte túl a nevelői kompetenciáját, hogy a közalkalmazotti jogviszonya az előzményekre figyelemmel nem tartható fenn. A megállapodásra tekintettel ezt követően név⁷ a titkársági számítógépen megszövegezte azt az okiratot, mely szerint a felperes 2023. június 30. napjára kérte a jogviszonya közös megegyezéssel történő megszüntetését. Az okiratot a felperes aláírta, majd arra név⁴ feljegyezte, hogy „hozzájárulok” és maga is aláírta.

[7] A felperes név⁸ növendékkel 2023. július 6-án, név⁹ növendékkel 2023. augusztus 21-én üzeneteket váltott. név³ 2023. szeptember 4-én nagykorúvá vált, az alperesi intézményt elhagyta és ezen a napon felvette a kapcsolatot a felperessel, akinek elmondta, nem gondolja, hogy a felperes bizalmas kapcsolatot akart kialakítani vele.

[8] A felperes jogi képviselője útján 2023. október 3-án az alpereshez címzett levelével megtámadta a közös megegyezést. Arra hivatkozott, hogy a név³ meghallgatásáról felvett jegyzőkönyv valótlanságokat tartalmaz, jogviszonya megszüntetése nem állt szándékában, a nyilatkozatot azért írta alá, mert attól tartott, további valótlanságokat tartalmazó jegyzőkönyv készül és a munkáltatója elintézi, hogy a nevelői munkától eltiltsák. Hivatkozott továbbá pszichés ráhatásra, miszerint több vezető együttes jelenlétében, zárt ajtók mögött az előre megszövegezett közös megegyezést úgy írta alá, hogy mérlegelésre, jogi képviselővel való konzultációra nem volt lehetősége. A megtámadási határidő megtartottsága körében azzal érvelt, név³ 2023. szeptember 4-én hagyta el az intézményt, így elhárult az a veszély, hogy további valótlan tartalmú jegyzőkönyvek készülhessenek.

A felperes keresete és az alperes ellenkérelme

[9] A felperes a 2023. november 17-én előterjesztett keresetében a közalkalmazotti jogviszonya jogellenes megszüntetésére tekintettel jogviszonya helyreállítását, továbbá azt kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest 2023. június 30-tól közalkalmazotti jogviszonya helyreállításáig terjedő időszakra elmaradt illetménye megfizetésére. Keresetében az alperes által alkalmazott pszichikai kényszerítő körülményre hivatkozott, amelyet azzal támasztott alá, hogy a felvett jegyzőkönyv tartalma alapján reális félelme volt arra, hogy az abban megfogalmazott bűncselekmény elkövetésére vonatkozó hamis vádak alapján büntető eljárás indul ellene. Kényszerhelyzetét az is megalapozta, hogy a megbeszélés során 3 vezetővel ült szemben. Ez a kényszerhelyzet álláspontja szerint 2023. szeptember 4-ig állt fenn, amikor név³ felnőttkorúvá vált, elbocsátották a gyereketthonból, ezzel elhárult a további jegyzőkönyvek készítésével kapcsolatos veszély, valamint a felperes fenyegetettségének lehetősége is.

[10] Az alperes a kereset elutasítását, és a felperes perköltségben történő marasztalását kérte.

Az első- és másodfokú bíróság ítélete

[11] A Fővárosi Törvényszék az 1.M.70.838/2023/24. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította. Kötelezte a felperest 292.846 forint + áfa perköltség megfizetésére, megállapítva, hogy a le nem rótt 351.415 forint kereseti illeték az állam terhén marad.

[12] Az elsőfokú bíróság ítéletét a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény (a továbbiakban: Kjt.) 2. § (3) bekezdése alapján alkalmazandó, a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 14. §-ára, 28. § (1)-(4) bekezdésére, (7)-(8) bekezdésére, az Mt. 64. § (1) bekezdésére, és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 2. § (2) bekezdésére alapította.

[13] Az elsőfokú bíróság a felperes kereseti kérelme alapján azt vizsgálta, hogy a felek között 2023. május 23-án létrejött, a közalkalmazotti jogviszonyt megszüntető megállapodás érvénytelenségét megalapozó körülmény fennállt-e, a felperes tévedés vagy jogellenes fenyegetés hatására döntött-e annak aláírásáról. Hangsúlyozta, hogy a jogellenes fenyegetés körében a felperes maga sem állította, hogy a 2023. május 23-i megbeszélést követően, a 3 alperesi vezető jelenlétéből fakadó kényszerhelyzet fennállt, ezért úgy foglalt állást, hogy a 30 napos megtámadási határidő a megállapodás napján megkezdődött, így a felperes 2023. október 3-án közölt megtámadó nyilatkozata az Mt. 28. § (8) bekezdése értelmében elkésett.

[14] Rámutatott arra a töretlen bírói gyakorlatra (BH1998.50, BH2002.74), amely szerint nem jelent jogellenes fenyegetést, ha a munkáltató a munkavállalói kötelezettségszegés miatt jogszerű szankciót helyez kilátásba és ennek alternatívájaként közös megegyezést ajánl fel. Ilyen esetben az sem releváns, hogy a rendkívüli felmondás jogszerű, vagy jogellenes munkáltatói intézkedésnek minősült volna. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a bizonyítási eljárás adatai nem támasztották alá a jegyzőkönyv valótlanásával kapcsolatos felperesi érvelést, valamint azt sem, hogy a továbbiakban valótlan tartalmú jegyzőkönyvek készítésétől kellett tartania és emiatt kényszerült a megállapodás elfogadására. Az általa előadottak a közös megegyezésre vonatkozó megállapodás jogellenes fenyegetésre alapított érvénytelenségét nem támasztották alá.

[15] Az elsőfokú bíróság érvelése szerint a bizonyítási eljárás adataiból az a következtetés sem volt levonható, hogy az alperes büntető eljárás kilátásba helyezésével, vagy azonnali hatályú felmondással fenyegette a felperest. Az, hogy a jegyzőkönyvben terhére rótt valótlan nyilatkozatok ilyen következményeket megalapoztak, illetve olyan hangulat alakult ki, hogy amennyiben a közös megegyezést elfogadja, akkor nem kell további eljárással szembenéznie, kizárólag a felperes saját véleménye volt. A tanúvallomások egyhangzóan alátámasztották, hogy a felperest nem vádolták bűncselekmény elkövetésével és korábban a felperes közalkalmazotti jogviszonyának megszüntetése fel sem merült.

[16] Mindezek alapján az elsőfokú bíróság nem találta igazoltnak, hogy a megállapodáskor, illetve ezt követően 2023. szeptember 4-ig kényszer, vagy fenyegetés hatása alatt állt a felperes. Hangsúlyozta, hogy az általa állított körülmények önmagukban is alkalmatlanok voltak a megállapodás érvénytelenségének megállapítására.

[17] Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a felperes a bírósági eljárásban megalapozatlanul hivatkozott tévedés jogcímén fennálló érvénytelenségre is. Rámutatott arra, hogy a felperes a 2023. október 3-án kelt megtámadó nyilatkozatában tévedéssel kapcsolatos tényállítást nem tett, kizárólag jogellenes fenyegetésre utalt.

[18] A felperes fellebbezése alapján eljáró Fővárosi Ítéltábla a 2.Mf.31.175/2024/7. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Kötelezte a felperest 100.000 forint + áfa másodfokú perköltség megfizetésére, megállapítva, hogy a 468.554 forint fellebbezési eljárási illeték az állam terhén marad.

[19] A másodfokú bíróság ítéletének indokolása szerint az elsőfokú bíróság helyesen vizsgálta a megtámadási határidő Mt. 28. § (7) bekezdése szerinti feltételeinek fennálltát, és e

körben helyesen a megtámadási nyilatkozatban rögzített megtámadási ok, azaz a pszichikai kényszerhelyzet, a jogellenes fenyegetés fennálltát kellett tisztázni. A bíróságnak tehát abban kellett állást foglalnia, hogy a megbeszélésen elhangzottak objektíve jogellenes fenyegetésnek minősültek-e, annak pedig nincs jelentősége, hogy a felperes milyen szubjektív érzelmi állapotban tette meg a jognyilatkozatát.

[20] A másodfokú bíróság álláspontja szerint az elsőfokú bíróság azt is helyesen fejtette ki, hogy a per tárgya a közös megegyezéssel jogviszony megszüntetésének érvénytelensége volt, nem pedig egy egyoldalú jogviszony megszüntetés jogszerűségének vizsgálata. A felperes nem állította, hogy gondolkodási időt kért, ahogy azt sem, felmerült benne, hogy valakivel telefonon egyeztessen, ebből következően az alperes ilyen cselekvésben nem akadályozta meg. A bizonyítási eljárás alapján igazolt, hogy a felperes saját véleménye szerint vont le olyan következtetést, hogy a jegyzőkönyvben rögzített álláspontja szerint valótlan tartalmú jognyilatkozatok azonnali hatályú jogviszony megszüntetését, illetve rendőrségi feljelentést eredményeznek. A bűncselekmény elkövetésével való gyanúsítás az alperes részéről ugyanakkor fel sem merült, kizárólag a kapcsolattartás megtörténteire vonatkozó tájékoztatás elmaradását kifogásolta.

[21] Rögzítette, hogy a megbeszélést megelőző hétfői reggelen tájékoztatást kapott arról, hogy az alperes másnap délelőtt 16 órakor név3-val való kapcsolattartást érintően egyeztetésre várja, amelyből tudomást szerezhette arról, hogy az alperes tisztázni kívánja a fennálló helyzetet, amit egyébként megerősített az alperes törvényes képviselőjének azon nyilatkozata, miszerint protokoll eljárás, hogy a szökött gyermeket a munkáltató meghallgatja, és arról jegyzőkönyvet készít. Ezért a felperest nem érte váratlanul az a helyzet, amelyben az alperes tisztázni kívánta a név3 szökésével, illetve az intézetbe visszatérésével kapcsolatosan kialakult körülményeket, ahogy az sem, hogy ennek kapcsán nyilvánvalóan kérdések merülnek fel.

[22] A másodfokú bíróság álláspontja szerint a per adatai nem támasztották alá, hogy a felperest azonnali döntésre szólította fel az alperes. Az, hogy az intézmény vezetője, köztük a munkáltatói jogkör gyakorló a kialakult helyzetet tisztázni kívánta a felperessel, nem tekinthető olyan körülménynek, amely kényszerítőleg hathatott a felperesre.

[23] Az elsőfokú bíróság helytállóan fejtette ki azt is, hogy a kényszerhelyzet megszűnése kapcsán a felperes által előadottak azért sem helytállóak, mert a felperes a közös megállapodást azt követően támadta meg, hogy véleménye szerint már nem vádolhatják hamisan. Az általa előadottak a megbeszélés légkörére, annak tartalmára nézve kényszerhelyzetet, jogellenes fenyegetést nem eredményeztek.

[24] A felperes a megtámadásra vonatkozó nyilatkozatában tévedést, megtévesztést maga sem állított, utóbb a perben tért át más megtámadási jogcímre, az Mt. 28. § (1) bekezdésében szabályozott megtévesztésre. A felperes által az alperessel írásban közölt megtámadási nyilatkozattól eltérő, a perben hivatkozott megtámadási ok tekintetében ugyanakkor a bizonyítási eljárás nélkül is megállapítható volt, hogy a megtámadási határidő eltelt.

A felülvizsgálati kérelem és a felülvizsgálati ellenkérelem

[25] A felperes a felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és elsődlegesen a peres felek között 2023. május 23-án kelt megállapodás érvénytelenségének megállapítását, másodlagosan az ügyben eljáró bíróságok új eljárásra és új határozat

hozatalára történő utasítását, továbbá az alperes első- másodfokú és felülvizsgálati eljárási költségben történő marasztalását kérte.

[26] Álláspontja szerint a jogerős ítélet az Mt. 28. § (1), (4) és (7) bekezdésébe, az Mt. 64. § (1) bekezdésébe, valamint a Pp. 276. § (5) bekezdésébe, a Pp. 279. § (1) bekezdésébe és a Pp. 346. § (5) bekezdésébe ütközően jogszabálysértő.

[27] Az Mt. 28. § (1) bekezdése lehetővé teszi a megállapodás megtámadását bármelyik fél részéről, ha ő a szerződéskötéskor lényeges körülményben tévedett, vagy ugyanabban a téves feltevésben voltak. Az alperes a tévedését azzal okozta, hogy tájékoztatása szerint a jegyzőkönyv tartalmát és név³ által elmondottakat valóként elfogadja, továbbá a felperes magatartása alkalmas lehet vele szemben büntető eljárás megindítására, amit a közös megegyezés aláírásával elkerülhet. Az alperes szándéka ezzel az volt, hogy a felperes egyező akarattal aláírja a közös megegyezést, annak visszautasítása esetén pedig el tudja érni, hogy a felperes soha többé nem tudjon nevelőként elhelyezkedni, ezáltal szándékosan tévedésbe ejtette. Az alperes jelenlévő alkalmazottainak fellépése akarathajlító volt, azért jelentett kényszerhelyzetet számára, mert az aláírás elutasítása esetére büntetőeljárást helyeztek vele szemben kilátásba. Annak pedig, hogy a „bűncselekmény” szó elhangzott-e, nem volt jelentősége, mert a jegyzőkönyv tartalma felveti annak gyanúját.

[28] Hangsúlyozta, a 3 vezető jelenléte önmagában alkalmas volt arra, hogy reális félelmet keltsen, mert tisztában volt azzal, hogy az általa elmondottakat senki nem tudja tanúsítani. A valótlan vádból fakadó pszichés nyomás nem szűnt meg az igazgatói szoba elhagyásakor, hiszen a felperes nem volt abban a helyzetben, hogy a jognyilatkozatát megtámadja, miután a vezetők a valótlan vádat továbbra is fenntartották. Álláspontja szerint a 2023. május 23-i megállapodás létrejöttékor a megbeszélés körülményei a felperes számára megteremtették a közös megegyezés érvénytelenségét eredményező kényszerhelyzetet. E körben utalt a BH2001.7.340 számú döntésben foglaltakra.

[29] Az Mt. 28. § (7) bekezdésére utalva kifejtette, hogy a 30 napos megtámadási határidő a tévedés felismerésétől vagy a jogellenes fenyegetés megszűnésétől kezdődik. Álláspontja szerint a jogellenes fenyegetés megszűnése az adott esetben a növendék intézményből távozásával szűnt meg, mivel 2023. szeptember 4-ig - a növendék nagykorúvá válásáig – név³ „folyamatos kényszerhelyzet” alatt állt, a nevelője kéréseit „szó nélkül” teljesítette, ezért a szubjektív határidőt megtartotta, amikor október 3-án közölt megtámadásra irányuló jognyilatkozatot közölt az alperessel.

[30] A jogerős ítéletben foglaltakkal szemben a tévedésre alapított érvelése sem hagyható figyelmen kívül, mivel az Mt. 28. § (1) bekezdése alapján a megtámadás joga a tévedés felismerését követően nyílik meg. E körben utalt arra, hogy csak a perfelvételi tárgyaláson kapta kézhez az alperes által 2023. május 23-án felvett jegyzőkönyvet, annak tartalmát ezt megelőzően csak az egyszeri elolvasás alapján tudta felidézni. Az alaptalan vádat tartalmazó jegyzőkönyv nemcsak tévedésbe ejtette, de a közös megegyezés létrejöttének körülményei fenyegetőleg is hatottak rá.

[31] Álláspontja szerint az eljáró bíróságok a Pp. 276. § (5) bekezdésének megsértésével mellőzték az általa felajánlott bizonyítást, név¹⁰, név³ édesanyja meghallgatását, aki tanúsíthatta volna, hogy a jegyzőkönyvben leírtak nem felelnek meg a valóságnak. A bizonyítási indítványában kért tanú meghallgatása esetén eltérő tényállás került volna megállapításra, ezért a jogerős ítélet sérti a Pp. 279. § (1) bekezdésében foglaltakat is.

[32] Állítása szerint a jogviszonyának megszüntetésére ténylegesen azért került sor, mert név² el akarta távolítani őt az intézményből.

[33] Az alperes a felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában történő fenntartását, és a felperes felülvizsgálati eljárási költségben történő marasztalását kérte.

A Kúria döntése és annak jogi indokai

[34] A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint nem megalapozott.

[35] A Pp. 423. § (1) bekezdése szerint a Kúria a felülvizsgálat során a felülvizsgálati és csatlakozó felülvizsgálati kérelem korlátai között, az ott megjelölt jogszabályok, illetve a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérés tekintetében vizsgálja a jogerős ítélet jogszabálysértő, illetve a kúriai határozattól jogkérdésben való eltérő voltát. A (2) bekezdés szerint a felülvizsgálat a jogerős ítélet meghozataláig bekövetkezett és a jogerős ítélettel elbírált tényekre terjedhet ki.

[36] A felperes a közalkalmazotti jogviszonyát 2023. május 23-án megszüntető megállapodást 2023. október 3-án tett jognyilatkozatával támadta meg, amelyben a munkáltató pszichikai kényszerére hivatkozott és azt állította, hogy nem volt elegendő ideje és módja a kapott ajánlat megfontolására, továbbá alappal tarthatott attól, hogy a munkáltató az ajánlat elfogadásának visszautasítása esetén büntető eljárást kezdeményez ellene, jövőbeni foglalkoztatását veszélyezteti. Álláspontja az volt, hogy a pszichikai kényszer csak azt követően szűnt meg, amikor név3 2023. szeptember 4-én nagykorú lett, mert az alperesnek ezt követően nincs lehetősége a további nyomásgyakorlásra.

[37] Az Mt. 28. § (1) bekezdése szerint a megállapodás megtámadható, ha annak megkötésekor a fél valamely lényeges körülmény tekintetében tévedésben volt, feltéve, ha tévedését a másik fél okozta, vagy felismerhette. A (4) bekezdés kimondja, hogy a megállapodást megtámadhatja, akit a másik fél jogellenes fenyegetéssel vett rá a megállapodás megkötésére. A (7) bekezdés szerint a megtámadás ideje 30 nap, amely a tévedés felismerésétől vagy a jogellenes fenyegetés megszűnésétől kezdődik. A megtámadási határidőre az elvülés szabályai megfelelően irányadóak azzal, hogy 6 hónap elteltével a megtámadás joga nem gyakorolható. A (8) bekezdés rögzíti, hogy a megtámadásra irányuló jognyilatkozatot a (7) bekezdésben meghatározott határidőn belül írásban kell a másik féllel közölni.

[38] A közös megegyezés érvényességét a felperes támadta meg, ezért a perben a Pp. 265. § (1) bekezdése szerint az ő érdekében állt annak bizonyítása, hogy az alperes a megállapodás megkötésére – a jognyilatkozata megtételére – jogellenes fenyegetéssel, állítása szerint pszichikai kényszerrel vette rá, és ez az alperesi magatartás (állapot) 2023. május 23-tól 2023. szeptember 4-ig folyamatosan fennállt. Az eljáró bíróságok részletesen vizsgálták, hogy a felperes nyilatkozata szenvedett-e valamilyen akarathibában és a bizonyítási eljárás alapján levont következtetésük nem volt jogszabálysértő.

[39] A felperes az Mt. 28. § (4) bekezdésére alapított, az alperessel közölt megtámadó nyilatkozatában arra hivatkozott, hogy a növendék meghallgatásáról felvett jegyzőkönyv valótlanságokat tartalmaz, több vezető együttes jelenlétében, zárt ajtók mögött „pszichés ráhatás alatt állt”.

A felperes csak utóbb, a perben, az Mt. 28. § (7) bekezdése szerinti hat hónap jogvesztő határidő elteltével hivatkozott az Mt. 28. § (1) bekezdése szerinti megtámadási okra, a tévedésére. Ez a megtámadási ok ezért, és azért sem volt vizsgálható, mert a felperes tévedésre, megtévesztésre hivatkozó megtámadást az alperessel nem közölt.

[40] Az eljáró bíróságok a Pp. 279. § (1) bekezdésének megsértése nélkül értékelték, hogy az alperes a növendék szökésével, a növendékkel való elhallgatott kapcsolattartás

tekintetében, vizsgálat keretében 2023. május 23-án hallgatta meg a felperest. Mivel erről a meghallgatás napját megelőző napon értesítette, így kellő felkészülést biztosított számára ahhoz, hogy a meghallgatásra felkészüljön, saját belátása alapján akár jogi segítséget is igénybe vegyen. A megbeszélés során a felperes elé tárták a növendék meghallgatásáról készült jegyzőkönyvet és tájékoztatták arról is, hogy a felperessel folytatott Messenger üzenetek is a rendelkezésükre állnak. A megbeszélésen résztvevő felek egyező álláspontja az volt, hogy az előírások bizonyított megszegése alapján a felperes közalkalmazotti jogviszonyának fenntartására nincs lehetőség, majd a kezdeményező nyilatkozatának írásba foglalását követően azt a felperes gondolkodási idő kérése nélkül aláírta.

[41] A hosszú ideje egységes bírói gyakorlat értelmében nem jelent jogellenes fenyegetést egymagában a munkavállaló által elkövetett kötelezettségszegés miatt a jogszerű szankcionáló eljárás munkáltató általi kilátásba helyezése (Mfv.II.10.122/2015/6., BH.2002.74, 1998.50). A közös megegyezés érvénytelenségére alapozott munkaügyi jogvitában nincs jelentősége és közölt munkáltatói jognyilatkozat hiányában nem is vizsgálható, hogy a munkáltató jogszerűen élhetett-e volna a rendkívüli felmentéssel. Ezért a perbeli jogvitában sem lehetett értékelni a kilátásba helyezett, ezért még nem létező egyoldalú munkáltatói jognyilatkozat jogszerűségét. Amennyiben pedig a felek a munkaviszonyt közös megegyezéssel szüntetik meg, a megállapodás érvénytelenségének megállapítása iránti perben a megtámadás Mt. 28. §-a szerinti feltételeinek fennállását szükséges bizonyítani, és a perben a megállapodás érvényességén kívül eső körülmény az, hogy a megállapodás megkötését megelőzően felajánlott másik alternatíva választása esetén annak jogszerűségét a bíróságok megállapították volna-e.

[42] A felperes a felülvizsgálati kérelmében – a pszichikai kényszer mellett már tévedés jogcímén is – minden alapot nélkülözően hivatkozott a kényszerítő körülmények fennállására. A felperes maga sem cáfolta, hogy a „bűncselekmény” szó a jogviszonyának megszüntetését eredményező tárgyalások során szóba sem került, az pedig kizárólag a felperesnek a jegyzőkönyvek tartalmából levont szubjektív következtetése volt, hogy az abban foglaltak a büntetőeljárás megindításának lehetőségét is felvethetik, és ez a jognyilatkozat aláírásának hiányában az alperesnek ténylegesen szándékában állt. Téves feltevését nem az alperes okozta, azt a perben rendelkezésre álló bizonyítékok, objektív adatok nem támasztották alá.

[43] A megtámadási ok alaptalansága mellett a felperes a perben az Mt. 28. § (7) bekezdésében foglalt határidő megtartottságát sem igazolta. Több vezető zárt ajtók mögötti felperessel szembeni fellépése, mint pszichikai kényszer a felperes távozásával, még 2023. május 23-án megszűnt. Azt pedig, hogy a felvett jegyzőkönyv valótlanúságot tartalmaz, a felperes a perben bizonyítani kívánta. Ez a lehetősége a megállapodás megkötését követően is rendelkezésére állt. Az érintett növendék nagykorúvá válása ugyanis nem hátrította el a felperes által feltételezett feljelentés megtételét, a büntetőeljárás megindítására az elévülési időn belül bármikor lehetőség van.

[44] A felperesnek a megállapodás megkötésekor tudnia kellett, hogy az alperes által feltárt körülmények valósak-e, jelentenek-e reális veszélyt a későbbi foglalkoztatására nézve. Amennyiben meg volt győződve a jegyzőkönyvben foglaltak valótlanúságáról, úgy a megállapodás aláírását követően azonnal lehetősége lett volna a megtámadásra. A kényszerhelyzet fennállását és megszűnésének az időpontját ugyanis a felperes nem az alperes vele szembeni jogellenes magatartására, hanem a növendék életkorára, az intézményből való távozására vonatkozva állította, aki azonban nem volt alanya a megállapodásnak.

[45] A megállapodás érvényességének megtámadásakor jogellenes fenyegetés, vagy megtévesztés alatt a másik fél jogellenes magatartását, vagy harmadik személy jogellenes magatartását kell érteni, ha erről a másik fél tudott, vagy tudnia kellett. A megtámadással élő

fél szubjektív érzete és annak időtartama önmagában nem minősül megtámadásra okot adó jogellenes fenyegetésnek.

[46] Mindezekből következően a felperes minden alapot nélkülözően és harminc napon túl, tehát elkéssetten támadta a közalkalmazotti jogviszonyának közös megegyezéssel történő megszüntetését kezdeményező jognyilatkozatát, ezért az eljáró bíróságok megalapozottan, jogszabálysértés nélkül döntöttek a kereset elutasításáról.

[47] A felperes a felülvizsgálati kérelmében megalapozatlanul kifogásolta a növendék édesanyjának tanúkénti meghallgatását mellőző bírói mérlegelést is. Az érintettnek a per tárgyát képező megállapodás körülményeiről közvetlen tudomása nem lehetett, a felperes jognyilatkozatának megtételét eredményező megbeszélésen nem vett részt, így a bizonyítási indítvány elutasítása nem volt jogszabálysértő.

[48] A fentiekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 424. § (1) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A döntés elvi tartalma

[49] A megállapodás érvényességének megtámadásakor jogellenes fenyegetés, vagy megtévesztés alatt a másik fél jogellenes magatartását, vagy harmadik személy jogellenes magatartását kell érteni, ha erről a másik fél tudott, vagy tudnia kellett. A megtámadással élő fél szubjektív érzete és annak időtartama önmagában nem minősül megtámadásra okot adó jogellenes fenyegetésnek.

Záró rész

[50] A pereszes felperes a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján köteles az alperes felülvizsgálati eljárási költségének megfizetésére.

[51] A munkavállalói költségkedvezményre jogosult felperes helyett az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 50. § (1) bekezdése szerint számított felülvizsgálati eljárási illeték a Pp. 102. § (6) bekezdése alapján az állam terhén marad.

[52] A Kúria a felperes felülvizsgálati kérelmét a Pp. 405. § (1) bekezdése alapján megfelelően alkalmazandó Pp. 376. § (1) bekezdése szerint tárgyaláson kívül bírálta el.

[53] Az ítélet ellen a Pp. 407. § (1) bekezdés d) pontja alapján felülvizsgálatnak nincs helye.

Budapest, 2025. március 26.

Dr. Stark Marianna s.k. a tanács elnöke, Szolnokiné dr. Csernay Krisztina s.k. előadó bíró, Dr. Dzsula Marianna s.k. bíró, Dr. Pataki Árpád s.k. bíró, Véghné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. bíró

